

Dosarul nr. 2rac-168/19

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud.: A.Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
lărgit Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „MGS Legal Consulting”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă
„MGS Legal Consulting” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu
Răspundere Limitată „Ungheni-Gaz” cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ungheni-Gaz”, a
fost casată hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoria Ungheni, sediul Central și a fost
emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă
de Întreprinderea Mixtă „MGS Legal Consulting” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă :

La 7 mai 2014, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Ungheni-Gaz” cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanta în motivarea acțiunii a indicat că la 1 martie 2010 a încheiat cu SRL
„Ungheni-Gaz” un contract de asistență juridică, iar potrivit cap. II, obiectul
contractului îl constituia obligația de diligență privind acordarea consultanței și a
serviciilor juridice în procesul de reprezentare a beneficiarului în instanțele naționale,
potrivit procedurilor stabilite în actele normative, și anume, consultanță în probleme
de drept - prestatorul oferă consultație juridică referitor la legislația Republicii
Moldova, a altor state, tratatele internaționale și practica aplicării lor.

La solicitările scrise ale beneficiarului, consultațiile pot fi oferite și în formă
scrisă. Expertiza juridică a documentelor și a situațiilor litigioase. Spre deosebire de
consultații, expertiza juridică se bazează pe studierea documentelor beneficiarului.

Expertiza se oferă pentru verificarea corespunderii documentelor cu legislația în vigoare, precum și pentru determinarea situației beneficiarului în litigii concrete. Rezultatele expertizei se fixează în formă scrisă, conțin descrierea din punct de vedere juridic a situației create și recomandări referitoare la acțiunile necesare. În procesul de expertiză pot fi antrenați/implicați experți notorii naționali și internaționali, cu acordul scris al beneficiarului și cu achitarea unui onorariu suplimentar, în cazul în care, prin acordul mutual, se convine ca acesta este necesar pentru prevenirea unor litigii sau ar putea influența în mod substanțial modul de soluționare a unui litigiu pendent.

Elaborarea documentelor juridice. Elaborarea documentelor cu caracter juridic care include pregătirea proiectului documentului solicitat, care asigură realizarea intereselor beneficiarului și corespunde normelor juridice.

Reprezentarea intereselor beneficiarului în instanțele naționale de judecată de drept comun sau specializate și în instanțele de arbitraj naționale sau internaționale. Prestatorul depune toate eforturile pentru soluționarea extrajudiciară a litigiilor beneficiarului. Dacă acest lucru nu este posibil, atunci prestatorul asigură reprezentarea în toate instanțele judecătorești naționale sau arbitrale naționale sau internaționale. Reprezentarea este asigurată atât în prima instanță, cât și în instanțele de apel și recurs. Participarea la negocieri și exercitarea funcțiilor de reprezentare, participarea la negocieri a prestatorului va putea ajuta evitarea situațiilor de conflict în relațiile cu partenerii de afaceri și la identificarea unor soluții de compromis. În baza și în limitele mandatului de reprezentare eliberat de beneficiar, prestatorul poate încheia în numele beneficiarului toate actele juridice solicitate. Reprezentarea intereselor beneficiarului în organele de urmărire penală și ale procuraturii. Reprezentarea intereselor beneficiarului dacă este citat pentru a depune explicații sau în cadrul cauzelor penale în care este chemat în calitate de parte civilmente responsabilă sau acționează drept parte civilă. Organizarea procedurilor de executare și servicii de urmărire (încasare) a datoriilor și obligațiilor creditoriale problematice.

Prestatorul acordă servicii de urmărire (încasare) a datoriilor și obligațiilor creditoriale problematice, urmărirea clienților de rea credință, folosind în acest scop o gamă largă de metode și mijloace juridice precum și mecanisme de influențare legală asupra debitorilor întru încasarea reală a datoriilor.

Conform prevederilor contractelor, pârâta s-a obligat să-i achite o plată fixă și onorariu de succes. Plata lunară fixă constituie 1550 de euro fără TVA, și urma a fi achitată în lei moldovenești, conform cursului BNM la data transferului. Plata lunară fixă urma a fi achitată prin transfer bancar la contul bancar al prestatorului până la data de 5 a fiecărei luni curente.

Societatea a afirmat că pe parcursul anului 2011 și-a îndeplinit obligațiunile asumate în baza contractului indicat în strictă conformitate cu prevederile acestuia și a prestat servicii de asistență și consultanță juridică de o manieră ireproșabilă și maximă diligență, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale, actele de predare-primire și avizele de recepție ale acestora (pentru perioada aprilie - decembrie 2011).

A menționat că reieșind din prevederile pct. 3.8 al contractului sus-indicat, pârâta s-a obligat să efectueze plăți lunare fixe pentru serviciile prestate în termenii și condițiile prevăzute de contract.

A afirmat că contractul din 1 martie 2011 este de tip abonament, luând în considerare că plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, în cazul de față

lunar, plățile urmau a fi achitate după încheierea fiecărei luni până la data de 5 a lunii următoare, indiferent de volumul de servicii prestate, obligație pe care pârâțul nu a executat-o pentru perioada de prestare a serviciilor aprilie - decembrie 2011.

Reclamanta a relatat că la 8 octombrie 2013 a remis în adresa pârâtei pretenția nr. 08-1/10/13, prin care a solicitat executarea obligațiilor prevăzute de contract, în mod special achitarea plăților lunare pentru serviciile prestate, însă societatea pârâtă nu și-a onorat benevol obligațiile contractuale asumate și nici nu a invocat un temei legal sau contractual ce l-ar fi eliberat de obligații sau ar fi exclus răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor.

ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a solicitat încasarea de la SRL „Ungheni-Gaz” a sumei de 576 688,83 de lei și a taxei de stat în sumă de 17 300,66 de lei.

Prin încheierea din 16 iulie 2014 a Judecătorei Ungheni, cauza a fost strămutată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în temeiul art. 37 Cod de procedură civilă, pentru conexare și examinare într-un singur proces, cu cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de BAA „MGS Legal Consulting” împotriva SRL „Ungheni Gaz” cu privire la încasarea sumelor. (f.d. 126-127 vol.I)

Prin decizia din 19 noiembrie 2014 a Curții de Apel Bălți, a fost casată încheierea din 16 iulie 2014 a Judecătorei Ungheni și restituită cauza la rejudecare. (f.d. 144-145, vol.I)

Prin hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a fost admisă.

S-a încasat de la SRL „Ungheni-Gaz” în beneficiul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL suma de 576 688,83 de lei cu titlu de datorie și suma de 17 300,66 de lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 593 898,49 de lei.

La 7 iunie 2018, SRL „Ungheni-Gaz” a declarat apel împotriva hotărârii din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Ungheni-Gaz”, a fost casată hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

S-a încasat de la ÎM „MGS Legal Consulting” SRL în beneficiul SRL „Ungheni-Gaz” suma de 12 975, 50 de lei, cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel.

La 27 februarie 2019, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

A reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a indicat că soluția instanței de apel încalcă dreptul de proprietate a recurentei, garantat de CEDO, or, contractele de asistență juridică lunară, cu tip de plată lunară „abonament” obligă beneficiarul să achite o sumă fixată, deși întreprinderea dispune de jurisconsult.

ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a notat că decizia instanței de apel vine să confirme poziția unei părți care a încălcat principiul bunei credințe în relațiile contractuale (art. 9 Cod civil) și a folosit cu rea-credință drepturile procedurale (art. 61 Cod de procedură civilă)

Recurenta și-a întemeiat prezenta cerere de recurs în baza art.432 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă.

A solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 decembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 27 februarie 2019, este în termen.

Prin referința din 22 aprilie 2019, SRL „Ungheni-Gaz” a solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 24 aprilie 2019, recursul declarat de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL este neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 556 alin.(1) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță.

Conform art. 558 alin. (1), (2) Cod civil, drepturile de creanță se transmit cesionarului așa cum există în momentul transmiterii. O dată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii, iar art. 565 Cod civil, stabilește că regulile privind cesiunea creanței se aplică în modul corespunzător și în cazul cesiunii altor drepturi.

În același timp, sunt relevante și dispozițiile art.514 și 572 alin. (1) ale Codului civil, care reglementează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

După cum denotă actele cauzei, la 1 martie 2010, între ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, în calitate de prestator și SRL „Ungheni-Gaz”, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de asistență juridică, obiectul căruia este specificat în textul acestuia, părțile stabilind onorariul fix al prestatorului în mărime de

1 550 de euro lunar, fără TVA, care urmează a fi achitat în lei, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data plății, până la data de 5 a lunii următoare. (f.d. 4-16, vol.I)

Conform pct. 6.1 al contractului, părțile au stabilit o penalitate în mărime de 0,1% din suma restantă, pentru fiecare zi de întârziere. (f.d. 14, vol.I)

S-a constatat că prin contractul nr. 12c din 30 decembrie 2011, încheiat între ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, SRL „Ungheni Gaz” și BAA „MGS Legal Consulting” cu privire la introducerea modificărilor în contractul de asistență juridică din 1 martie 2010, semnatarii au convenit că în pct. 1.1. al contractului din 1 martie 2010, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL se substituie cu BAA „MGS Legal Consulting”. (f.d. 115, vol.I)

Semnând contractul menționat supra, părțile și-au exprimat acordul că din momentul intrării în vigoare a acestui contract, toate drepturile și obligațiile prestatorului, ce reies din contractul din 1 martie 2010, aparțin BAA „MGS Legal Consulting”, cu indicarea că contractul din 30 decembrie 2011 intră în vigoare la 1 ianuarie 2012.

Este cert și faptul că BAA „MGS Legal Consulting” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Ungheni-Gaz” ș.a. cu privire la încasarea datoriei formate în baza contractului de asistență juridică din 1 martie 2010, cu începere din 1 ianuarie 2012, iar la rândul său SRL „Ungheni-Gaz” a înaintat pretenții referitor la declararea nulității pct. 3.12 din contractul de asistență juridică din 1 martie 2010, modificat prin acordul din 30 decembrie 2011 și constatarea rezilierii contractului începând cu 1 ianuarie 2013.

Prin tranzacția de împăcare încheiată între BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” din 10 mai 2017, acestea au renunțat la un șir de pretenții, astfel încât în urma tranzacției încheiate părțile au determinat că SRL „Ungheni-Gaz” va achita ÎM „MGS Legal Consulting” SRL datoria în sumă de 23 600 de euro, compusă din suma de 18 600 de euro cu titlu de datorie pentru anul 2012 și suma de 5 000 de euro cu titlu de despăgubire pentru neachitarea în termen a plăților lunare. (f.d. 110-112, vol II)

Conform pct. 1.5 din compartimentul „Dispoziții generale” a tranzacției de împăcare, s-a stipulat expres că prezenta tranzacție are între părți autoritatea lucrului judecat și urmează a fi prezentată instanței de judecată pentru confirmare în ordinea prevăzută de Codul de procedură civilă.

Totodată, BAA „MGS Legal Consulting” a acceptat să primească suma de 23 600 de euro și a declarat că nu va pretinde la alte sume de la SRL „Ungheni-Gaz” care formează obiectul litigiului și la orice alte pretenții conexe prezentei tranzacții renunțând la acțiunea înaintată împotriva SRL „Ungheni-Gaz” cu privire la încasarea datoriei.

Concomitent, părțile au stabilit că din momentul confirmării tranzacției de către instanța de judecată, contractul din 1 martie 2010 și acordul adițional nr. 12c din 30 decembrie 2011 se consideră încetate.

Prin încheierea din 9 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” la 10 mai 2017, iar procesul sus-indicat a fost încetat. (f.d. 55-56, vol. II)

Fiind investită cu examinarea cauzei și având ca obiect încasarea datoriei, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii BAA „MGS Legal Consulting”.

Judecând apelul declarat de SRL „Ungheni-Gaz”, Curtea de Apel Chișinău reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulusul de probe administrate la caz, corect a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat de SRL „Ungheni-Gaz”, de a casa hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoria Ungheni, sediul Central și a emite o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile contractului litigios, art. 556 alin. (1), 558 alin. (1), (2), 565, 514, 572 alin. (1), 624 alin. (1), (2), 704 alin. (1), 705 alin. (1), (2) și 971 alin. (1), (2) ale Codului civil și art. 94 Cod de procedură civilă.

Instanța de apel având în susținere normele menționate supra, a constatat că acordul/contractul nr. 12c din 30 decembrie 2011, încheiat între ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” întrunește, pe lângă acordul de substituie a părții contractante și condițiile aferente cesiunii de creanță.

În aceeași ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că odată ce prin acordul/contractul indicat, părțile semnatare au determinat transmiterea cu începere din 1 ianuarie 2012 a tuturor drepturilor și obligațiilor prestatorului din contractul din 1 martie 2010, din data intrării în vigoare a acordului din 1 ianuarie 2012, la noul prestator au fost transferate toate drepturile și obligațiile ce rezidă din contractul din 1 martie 2010, inclusiv dreptul de a pretinde încasarea sumelor formate până la această dată.

Astfel, Colegiul civil a conchis că dreptul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL de a pretinde de la SRL „Ungheni-Gaz” executarea obligațiilor pecuniare pentru perioada aprilie-decembrie 2011 nu mai există din 1 ianuarie 2012, odată cu transferul acestuia noului prestator, astfel încât nu există nici obligația SRL „Ungheni-Gaz” de plată a sumelor pretinse în speță în beneficiul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

Subsecvent, în speță nu se întrunesc temeiurile legale pentru a dispune încasarea sumelor pretinse de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL de la SRL „Ungheni-Gaz”, astfel încât pretențiile respective sunt nefondate.

Finalmente, Colegiul instanței de apel a considerat că ÎM „MGS Legal Consulting” SRL nu poate pretinde executarea de SRL „Ungheni-Gaz” a obligației corelative de plată a serviciilor în contextul în care nu a prezentat dovada admisibilă a prestării în lunile sus-indicate a serviciilor contractate prin actul juridic din 1 martie 2010. Or, obligația corelativă a apelantului de plată a serviciilor intervine, atât potrivit normelor citate, cât și conform clauzelor contractului indicat, după prestarea serviciilor de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentele ÎM „MGS Legal Consulting” SRL referitor la faptul că contractul din 1 martie 2010 are caracter de abonament, deoarece, deși prin contractul din 1 martie 2010 într-adevăr părțile au stabilit un preț forfetar, totuși plata retribuției este determinată de prestarea serviciului contractat.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că acordul/contractul nr. 12c din 30 decembrie 2011, încheiat între ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, BAA

„MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” întrunește pe lângă acordul de substituie a părții contractante și condițiile aferente cesiunii de creanță.

Ținând cont de faptul că acordul/contractul indicat, părțile semnatare au determinat transmiterea cu începere din 1 ianuarie 2012 a tuturor drepturilor și obligațiilor prestatorului din contractul din 1 martie 2010, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a reținut că din data intrării în vigoare a acordului din 1 ianuarie 2012, la noul prestator au fost transferate toate drepturile și obligațiile ce rezidă din contractul din 1 martie 2010, inclusiv dreptul de a pretinde încasarea sumelor formate până la această dată.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău justificat a opinat că dreptul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL de a pretinde de la SRL „Ungheni-Gaz” executarea obligațiilor pecuniare pentru perioada aprilie-decembrie 2011 nu există din 1 ianuarie 2012, aceasta deoarece odată cu transmiterea acestuia noului prestator de asistență și consultanță juridică, și anume, BAA „MGS Legal Consulting”, nu există nici obligația SRL „Ungheni-Gaz” de plată a sumelor pretinse, în speță, în beneficiul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

Ca urmare, nu pot fi reținute și se resping alegațiile ÎM „MGS Legal Consulting” SRL aduse în recurs și susținute în cererea de chemare în judecată, precum că prin acțiunea depusă de BAA „MGS Legal Consulting” împotriva SRL „Ungheni-Gaz” nu s-a pretins încasarea datoriilor pentru perioada ce a precedat 1 ianuarie 2012, iar prin tranzacția de împăcare din 10 mai 2017, părțile au ajuns la acordul privind stingerea datoriilor formate în anul 2012, iar nerealizare de către creditor a dreptului de încasare a datoriilor prin intermediul instanței de judecată nu instituie dreptul ÎM „MGS Legal Consulting” SRL de a cere încasarea acestora, or, aceste sume nu mai aparțin ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

În consolidarea deciziei sale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că prin contractul nr. 12c din 30 decembrie 2011, încheiat între ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, SRL „Ungheni Gaz” și BAA „MGS Legal Consulting” cu privire la introducerea modificărilor în contractul de asistență juridică din 1 martie 2010, semnatarii au convenit că în pct. 1.1. al contractului din 1 martie 2010, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL se substituie cu BAA „MGS Legal Consulting”. (f.d. 115, vol.I)

Astfel, reiese că părțile de comun acord, în mod expres au indicat că în contractul din 1 martie 2010, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL se substituie cu BAA „MGS Legal Consulting”, și respectiv, contractul se consideră încheiat între BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz”.

Conform art.120 din Constituția Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Fiind definit în conținutul art. 16 alin. (1) Cod de procedură civilă, caracterul obligatoriu al actelor judecătorești, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

La caz, prezintă relevanță și art. 254 alin. (3) Cod de procedură civilă, care stipulează că după ce hotărârea rămâne irevocabilă, părțile și ceilalți participanți la proces, precum și succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei, nici să conteste în alt proces faptele și raporturile juridice stabilite în hotărârea judecătorească irevocabilă.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar a menționa că scopul instituției puterii lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și bune funcționări a circuitului civil, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că prevederile art. 123 alin. (2) și art. 254 alin. (3) Codul de procedură civilă, vorbesc despre prejudicialitatea hotărârii judecătorești. Acest efect face imposibil o altă apreciere într-un alt proces al faptelor și raporturilor juridice, care au fost deja stabilite printr-o hotărâre judecătorească. Prejudicialitatea are limite subiective și obiective. Cele subiective cer ca acest efect juridic să se producă prin participarea la un alt proces a acelorași persoane. Limitele obiective se referă la examinarea în cadrul altui proces a acelorași fapte și raporturi juridice în privința cărora a fost emisă deja o hotărâre irevocabilă. Respectarea prejudicialității contribuie la soluționarea justă a cauzelor civile, exclude posibilitatea pronunțării hotărârilor contradictorii, facilitează procesul probației.

Având în vedere efectele puterii lucrului judecat (exclusivitatea, incontestabilitatea, executorialitatea, prejudicialitatea, obligativitatea), putem spune că drepturile subiective civile consacrate în hotărârile judecătorești irevocabile (învestite cu putere de lucru judecat) se bucură de o anumită siguranță, stabilitate și certitudine; or, partea care a pierdut procesul nu poate să repună în discuție dreptul recunoscut prin acea hotărâre.

În lumina principiului autorității de lucru judecat, instanța de recurs reține că o hotărâre judecătorească, prin care s-au stabilit faptele enunțate, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre. Răsturnarea puterii lucrului judecat, printr-o reluare a judecării într-o nouă acțiune între părți, determină o instabilitate a raporturilor juridice civile, care, odată stabilite printr-o hotărâre judecătorească cu caracter irevocabil, intră în sfera raporturilor de ordine publică, pe care părțile nu o pot modifica nici în situația în care ar exista acordul lor.

În concluzie, CEDO a stabilit că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6.1 din Convenție. Dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice din acel moment acea problemă, creând speranța

legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară.

La caz, sunt incidente și expunerile Curții Constituționale a Republicii Moldova în decizia de inadmisibilitate adoptată la 9 februarie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a art. 123 alin.(2) din Codul de procedură civilă și a unor prevederi din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

În pct. 26 Curtea Constituțională, reține că hotărârea judecătorească reprezintă actul final de dispoziție al unei instanțe judecătorești. Hotărârea judecătorească irevocabilă dispune de autoritatea lucrului judecat și produce unele efecte juridice precum: exclusivitatea, prejudicialitatea, obligativitatea, executorialitatea.

La pct. 27, Curtea menționează că, potrivit efectului prejudicialității, faptele și raporturile juridice stabilite anterior printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă sunt obligatorii pentru instanța care judecă o altă pricină la care participă aceleași persoane.

Iar, la pct. 28 și 29 din decizia menționată supra, Curtea a relatat că, având ca scop asigurarea stabilității și obligativității hotărârii judecătorești, caracterul prejudicial al hotărârii de judecată constituie un mijloc ce certifică necontrarietatea actelor judiciare și asigură aplicabilitatea principiului certitudinii juridice. În același timp, Curtea menționează că ține de competența instanței de judecată de a determina corect obiectul probațiunii și de a accepta în proces doar probele necesare pentru soluționarea cauzei.

Raportând prevederile legale citate supra la circumstanțele cauzei, instanța de recurs constată că cerințele privind încasarea sumei, a fost supusă examinării în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de BAA „MGS Legal Consulting” împotriva SRL „Ungheni-Gaz” ș.a. cu privire la încasarea datoriei formate în baza contractului de asistență juridică din 1 martie 2010, cu începere din 1 ianuarie 2012 și la cererea SRL „Ungheni-Gaz” împotriva BAA „MGS Legal Consulting” cu privire la declararea nulității pct. 3.12 din contractul de asistență juridică din 1 martie 2010, modificat prin acordul din 30 decembrie 2011 și constatarea rezilierii contractului începând cu 1 ianuarie 2013.

Prin tranzacția de împăcare încheiată între BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” din 10 mai 2017, acestea au renunțat la un șir de pretenții, astfel încât în urma tranzacției încheiate părțile au determinat că SRL „Ungheni-Gaz” va achita ÎM „MGS Legal Consulting” SRL datoria în sumă de 23 600 de euro, compusă din suma de 18 600 de euro cu titlu de datorie pentru anul 2012 și suma de 5 000 de euro cu titlu de despăgubire pentru neachitarea în termen a plăților lunare. (f.d. 110-112, vol II)

Iar, conform pct. 1.5 din compartimentul „Dispoziții generale” a tranzacției de împăcare, s-a stipulat expres că prezenta tranzacție are între părți autoritatea lucrului judecat și urmează a fi prezentată instanței de judecată pentru confirmare în ordinea prevăzută de Codul de procedură civilă.

Totodată, BAA „MGS Legal Consulting” a acceptat să primească suma de 23 600 de euro și a declarat că nu va pretinde la alte sume de la SRL „Ungheni-Gaz” care formează obiectul litigiului și la orice alte pretenții conexe prezentei tranzacții

renunțând la acțiunea înaintată împotriva SRL „Ungheni-Gaz” cu privire la încasarea datoriei.

Concomitent, părțile au stabilit că din momentul confirmării tranzacției de către instanța de judecată, contractul din 1 martie 2010 și acordul adițional nr. 12c din 30 decembrie 2011 se consideră încetate.

Prin încheierea din 9 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între BAA „MGS Legal Consulting” și SRL „Ungheni-Gaz” la 10 mai 2017, iar procesul sus-indicat a fost încetat. (f.d. 55-56, vol. II)

Astfel, se constată în mod indubitabil faptul că instanța de judecată a examinat și s-a expus asupra pretențiilor ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, preluate de BAA „MGS Legal Consulting” împotriva SRL „Ungheni Gaz” cu privire la încasarea datoriei pentru lunile aprilie-decembrie 2011 la serviciile de acordare a consultanței și a serviciilor juridice în procesul de reprezentare a beneficiarului în instanțele naționale și încasarea sumei cu titlu de despăgubire pentru neachitarea în termen a plăților lunare, contractate la 1 martie 2010.

Conform art. 970 alin. (1), (2) și 971 alin. (1), (2) ale Codului civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuiția convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

Din sensul normelor de drept citate, se înțelege că valoarea convenită a serviciilor urmează a fi efectuată după prestarea de fapt a serviciilor, situație ce denotă că obligația corelativă a beneficiarului survine în cazul executării de către prestator a serviciului contractat.

Sub acest aspect, prezintă relevanță și reglementările art. 704 alin. (1) și art. 705 alin. (1), (2) ale Codului civil, care stipulează că un contract este sinalagmatic dacă fiecare dintre părți se obligă reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte. Persoana obligată în baza unui contract sinalagmatic este în drept să refuze executarea propriei obligații în măsura în care cealaltă parte nu și execută obligația corelativă dacă nu s-a obligat să execute prima sau dacă această obligație nu rezultă din lege sau din natura obligației. Dacă obligația trebuie executată față de mai multe persoane, se poate refuza executarea părții datorate uneia din aceste persoane până la executarea integrală a obligației corelative. Dacă una din părți a executat parțial obligația sa, nu se admite neexecutarea obligației corelative în măsura în care, în conformitate cu circumstanțele cazului, în special dacă partea neexecutată este nesemnificativă, aceasta ar fi inechitabil.

În sensul normei enunțate este de înțeles că ÎM „MGS Legal Consulting” SRL nu poate pretinde executarea de la SRL „Ungheni-Gaz” a obligației corelative de plată a serviciilor, în contextul în care nu a prezentat probe admisibile a prestării serviciilor în lunile aprilie-decembrie 2011 a serviciilor de acordare a consultanței și a serviciilor juridice în procesul de reprezentare a beneficiarului în instanțele naționale, contractate la 1 martie 2010.

Or, obligația corelativă a SRL „Ungheni-Gaz” de plată a serviciilor de acordare a consultanței și a serviciilor juridice în procesul de reprezentare a beneficiarului în instanțele naționale, survine în baza normelor legale citate, cât și conform clauzelor

actului juridic menționat supra, după prestarea serviciilor de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL.

În context, art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că circumstanțele care conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Raportând la caz cadrul legal enunțat, instanța de recurs conchide că prin prisma normei de drept enunțate, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la o concluzie justă și întemeiată privind respingerea acțiunii formulate de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, aceasta deoarece facturile fiscale și actele de primire-predare a serviciilor, anexate la materialele cauzei, sunt semnate doar de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, necontrasemnate de SRL „Ungheni-Gaz”, deși aceasta a recepționat trimerile poștale cu actele respective. (f.d. 69-95, vol.I)

Din cele menționate, rezultă cu certitudine că facturile fiscale și actele de primire-predare a serviciilor, anexate la materialele cauzei, nu pot fi apreciate ca probe admisibile, or, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL urma să prezinte înscrisuri referitoare la prestarea în natură a serviciilor specificate în actele de primire-predare pentru perioada aprilie-decembrie 2011, fapt ce nu s-a produs, la caz.

Astfel, reiese că argumentele recurente precum că soluția instanței de apel încalcă dreptul de proprietate garantat de CEDO și că contractele de asistență juridică lunară, cu tip de plată lunară „abonament” obligă beneficiarul să achite o sumă fixată, deși întreprinderea dispune de jurisconsult, nu pot fi reținute și se resping, aceasta deoarece, deși prin contractul din 1 martie 2010 într-adevăr s-a stabilit un preț forfetar, totuși plata retribuției este determinată din prestarea serviciului contractat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de notat și prevederile art. 935 alin. (1), (2), (3) Cod civil, care prevede că în cazul în care lucrarea sau prestația a fost contractată la un preț forfetar, beneficiarul este obligat să plătească retribuția convenită și nu poate pretinde o reducere a retribuției pe motiv că lucrarea sau prestația a solicitat mai puțin lucru sau mai puține cheltuieli decât se preconizau. Similar alin.(1), antreprenorul sau prestatorul nu poate cere majorarea retribuției pentru motive contrare. Prețul forfetar rămâne același chiar dacă au fost aduse modificări termenelor sau condițiilor inițiale de executare dacă părțile nu au convenit altfel.

În această ordine de idei, reiese că prețul forfetar se achită indiferent de faptul dacă prestația serviciilor de consultanță și asistență juridică a fost solicitată mai mult sau mai puțin decât s-a preconizat.

Totodată, instanța de apel corect a indicat că norma respectivă se referă exclusiv la volumul de lucru preconizat și nu conține nicio dispoziție care ar impune SRL „Ungheni-Gaz” la plata serviciilor ce nu au fost prestate, situație reglementată și la art. 971 Cod civil.

Instanța de recurs menționează că urmare a respingerii de către instanța de apel a cerinței formulate de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL cu privire la încasarea datoriei, pretențiile cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în baza art. 619 alin. (2) Cod civil și penalităților în temeiul art. 624 alin. (1), (2) Cod civil, condiționează respingerea acestora.

Or, obligația debitorului la plata dobânzilor de întârziere, și respectiv a penalităților, survine doar în cazul neexecutării sau executării tardive de către acesta a

unei obligații față de creditor, iar în privința dobânzilor de întârziere este important ca această obligație a debitorului să fie pecuniară.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție complinește că obligația de plată a dobânzii de întârziere și a penalităților este legată de obligația principală, astfel încât existența acesteia din urmă, exclude dreptul creditorului de a pretinde încasarea acestora.

În speță, instanța de recurs decelează că plata dobânzilor de întârziere și a penalităților, nu pot fi încasate, atâta timp cât SRL „Ungheni-Gaz” nu are nicio obligație față de ÎM „MGS Legal Consulting” SRL, care nu ar fi executat în termen.

Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată solicitate de SRL „Ungheni-Gaz”, instanța de recurs reține corectă soluția instanței de apel, luând în considerare că acțiunea ÎM „MGS Legal Consulting” SRL a fost respinsă, iar la rândul său, SRL „Ungheni-Gaz” a suportat cheltuieli de judecată la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art.94 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, conducându-se de prevederile menționate, corect a admis cerința SRL „Ungheni-Gaz” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, suportate în legătură cu achitarea taxei de stat, la depunerea cererii de apel în mărime de 12 975, 50 de lei. (f.d. 81, vol.II)

Subsecvent, SRL „Ungheni-Gaz” nu poate fi obligată să compenseze ÎM „MGS Legal Consulting” SRL taxa de stat achitată de aceasta, or, cheltuielile de judecată urmează a fi încasate doar atunci când partea are în tot sau în parte câștig de cauză, iar la caz, ÎM „MGS Legal Consulting” SRL nu a obținut câștig de cauză.

Prin urmare, celelalte apărări ale recurenteii formulate în recurs, la fel, sunt neîntemeiate, mai mult, în esența lor, sunt similare argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată și sunt expuse asupra circumstanțelor, cărora le-a fost dată o apreciere corectă și nefiind stabilite careva încălcări.

Instanța de recurs conchide că decizia recurată este adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării cauzei au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.

Mai mult că, aceste argumente nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „MGS Legal Consulting” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „MGS Legal Consulting” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ungheni-Gaz” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva